

**SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTAS
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 13, 03162 Vilnius, tel. 8706 64244, el. p. sppd@sppd.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191717258

Kėdainių pagalbos šeimai centrai
Vydūno g. 6, Kėdainiai
El. p. saulute@kedainiai.lt

2023-06-

Nr. 12.5.-SI-

Kopija
Kėdainių rajono savivaldybei

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo
tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo
ministerijos

**DĖL KĖDAINIŲ PAGALBOS ŠEIMAI CENTRO TEIKIAMOS SOCIALINĖS GLOBOS
KOKYBĖS VERTINIMO**

Siunčiame Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas) 2023 m. birželio 16 d. pažymą Nr. ĮVP–58 „Dėl Kėdainių pagalbos šeimai centro teikiamos socialinės globos kokybės vertinimo“ (toliau – Pažyma) (pridedama).

Vertinimo metu Kėdainių pagalbos šeimai centro (toliau – Globos namai) veikloje nustatyti pažeidimai teisės aktų reikalavimams.

Vadovaujantis Socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklių¹ 24 punktu, prašome pašalinti nustatytus pažeidimus iki 2023 m. gruodžio 15 d. Apie pažeidimų pašalinimą prašome pateikti informaciją Departamentui aukščiau minėto teisės akto 25 punkte nustatytais terminais, užpildant pridedamą formą (Priedas Nr. 1). Jeigu informacija nepateikiama, laikoma, kad licencijos turėtojas pažeidimų nepašalina.

Vadovaujantis Socialinių paslaugų įstatymo 24 straipsnio 3 dalimi, pašalinus ne visus nustatytus pažeidimus per nurodytą terminą, bus stabdomas licencijos „Institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) vaikams socialinės globos įstaigoje, išskyrus šeimyną“ Nr. L000000897 galiojimas.

Šalindami nustatytus pažeidimus, dėl konsultacijų ir metodinių rekomendacijų galite kreiptis į Departamento Įstaigų priežiūros skyriaus specialistus. Darbuotojų kontaktai nurodyti internetinėje svetainėje <https://sppd.lrv.lt/lt/kontaktai>

Taip pat maloniai kviečiame Įstaigos administraciją pasinaudoti Departamento siūloma nuotoline individualia konsultacija vertinimo metu nustatytiems pažeidimams bei jų šalinimo

¹ patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014-12-31 įsakymu Nr. A1-684 „Dėl Socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklių patvirtinimo“.

priemonėms aptarti iš anksto suderintu laiku. Apie ketinimus sudalyvauti nuotolinėje konsultacijoje prašome informuoti Departamento Įstaigų priežiūros skyriaus vyr. specialistę Jolantą Petruškevičienę elektroniniu paštu jolanta.petruskeviciene@sppd.lt

Vadovaujantis Europos parlamento ir Europos Tarybos 2016 m. balandžio 27 d. patvirtintu Bendrojo duomenų apsaugos reglamentu Nr. 2016/679, duomenų gavėjas privalo naudoti gautus duomenis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka. Prieš viešinant Departamento Pažymą, prašome nuasmeninti joje pateiktą informaciją.

Departamento sprendimas gali būti skundžiamas pasirinktinai Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

PRIDEDAMA:

1. Pažyma, 9 lapai.
2. Pažeidimų šalinimo lentelė, 1 lapas (pirmajam adresatui).

Direktorius

Alvydas Masiulis

Pažeidimų šalinimo lentelė

Eil. Nr.	Pažeidimo pavadinimas*	Pažeidimo šalinimo priemonės	Įvykdymo terminas	Pastabos

....

*Nurodomas vertinimo pažymos išvadosse įvardintas pažeidimas.

**SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS
ĮSTAIGŲ PRIEŽIŪROS SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL KĖDAINIŲ PAGALBOS ŠEIMAI CENTRO TEIKIAMOS SOCIALINĖS GLOBOS
KOKYBĖS VERTINIMO**

2023 m. birželio d. ĮVP-

Vadovaujantis Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas) direktoriaus sprendimu¹, 2023 m. gegužės 24 d. lankytasi Kėdainių pagalbos šeimai centre (toliau – Globos namai), paslaugų teikimo vietose – bendruomeniniuose vaikų globos namuose (toliau – BVGN) paslaugų teikimo adresais: Mindaugo g. 12-13, Kėdainiai, Respublikos g. 46-75, Kėdainiai, Respublikos g. 34-7, Kėdainiai, Respublikos g. 46-63, Kėdainiai ir Vydūno g. 6, Kėdainiai (Globos namų administracijos padalinys).

Lankymosi tikslas: planine tvarka įvertinti Globos namų teikiamos socialinės globos atitikį Normose² nustatytiems reikalavimams ir specialiems reikalavimams, įtvirtintiems atskiruose teisės aktuose.

Vertinimą atliko: Departamento Įstaigų priežiūros skyriaus patarėja Viktorija Judickaitė-Abucevičienė ir Įstaigų priežiūros skyriaus vyriausioji specialistė Jolanta Petruškevičienė (atsakinga už vertinimą).

Naudoti metodai: pokalbiai su Globos namų administracija, personalu, vaikais, dokumentų analizė, stebėjimas, patalpų apžiūra.

Vaikų skaičius: 2023-05-24 Globos namuose ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa buvo teikiama 14 vaikų.

Gavėjai	Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos gavėjų skaičius			
	BVGN (Mindaugo g. 12-13, Kėdainiai)	BVGN (Respublikos g. 46-75, Kėdainiai)	BVGN (Respublikos g. 34-7, Kėdainiai)	BVGN (Respublikos g. 46-63, Kėdainiai)
Likęs be tėvų globos vaikas	3	2	2	3
Vaikas su negalia	1	1	1	1
Iš viso	4	3	3	4

**Bendra Globos namų veiklos apžvalga³
Konkrečių poreikių vertinimas**

¹ įtvirtintu 2023 m. gegužės 2 d. rašte Nr. 12.5.-SI-1316 „Dėl planuojamo atlikti vertinimo Kėdainių pagalbos šeimai centre“

² Socialinės globos normų aprašo, patvirtinto Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. A1-46 „Dėl socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“, 1 priedas „Likusių be tėvų globos vaikų, socialinę riziką patiriančių vaikų, vaikų su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normos, taikomos vaikų socialinės globos namams, vaikų su negalia socialinės globos namams, specializuotiems slaugos ir socialinės globos namams ir bendruomeniniams vaikų globos namams“ (toliau – Normos)

³ detali informacija apie nustatytus pažeidimus pagal atskiras Normų sritis pateikta tolesnėse šios pažymos dalyse.

Vaikui atvykus į Globos namus pildomas Vertinimo planas⁴. Iš Vertinimo dokumentų matyti, kad jame pateikiami bendri duomenys apie vaiką, duomenys apie vaiko biologinę šeimą, įvertinami konkretūs vaiko poreikiai pagal atitinkamas raidos sritis, aprašomos ir vertinamos šios poreikių sritys: vaiko fizinė raida, sveikata ir saugios aplinkos užtikrinimas, kognityvinė – pažintinė raida, vaiko emocinė raida, vaiko socialinė raida, vaiko moralinė raida, taip pat aprašomos vaiko stipriosios ir silpnosios pusės, pagalbos poreikis pvz.:

- Vaiko Vertinimo plano poreikių srityje „Emocinė raida“ aprašoma, kad vaiko elgesys neprognozuojamas, labai dideli nuotaikų svyravimai. Ištikus krizinei situacijai tampa agresyvus, naudoja psichologinį smurtą, atvirai grasina susidorojimu. Vaikinas moka gerai ir įtikinamai manipuliuoti, meluoti, negeba prisiimti atsakomybės už savo elgesį. Vaikinui teikiamos reguliarios psichiatrės konsultacijos. 2022 m. pradžioje reguliariai lankėsi pas Kėdainių PŠC psichologą, bet jo konsultacijų atsisakė, tų pačių metų eigoje buvo konsultuotas Kėdainių PŠC psichologės, jos konsultacijų irgi atsisakė. 2023 m. sausio mėn. išreiškė norą konsultuotis pas Kėdainių PŠC psichologę, tačiau atėjus vizito dienai, BVGN iškelė konfliktą ir į konsultaciją nenuėjo, motyvuodamas tuo, jog jam psichologo pagalba nereikalinga. BVGN bandoma jį nukreipti tinkama linkme, mokyti pagarbaus bendravimo pagrindų per individualius pokalbius, grupines veiklas, išvykas, tačiau pagerėjimas būna tik momentinis. Nustatytas pagalbos poreikis: reikalinga pagalba vykdyti grupines veiklas, kurių metu būtų ugdomi abipusės pagarbos pagrindai, motyvuoti lankytis pas psichologą, ieškoti specialisto, kuriuo vaikinas pasitikėtų.

- kito vaiko poreikių vertinimo srityje „Kognityvinė-pažintinė raida“ nurodoma, kad vaiko finansų valdymo įgūdžiai silpni, atvykusi į BVGN mergaitė turėjo atidarytas dvi sąskaitas (taupomoji ir kišenpinigių), vaikas džiaugėsi galimybe turėti banko kortelę, nes jos dar neturėjo. Mergaitė mokoma sudaryti kelių dienų meniu, su darbuotojo pagalba sudaro pirkinių sąrašą, moka saugiai elgtis su virtuvės prietaisais, geba pagaminti nesudėtingus patiekalus, mokoma po valgio gaminimo susitvarkyti virtuvėje. Numatoma, kad vaikui reikalinga pagalba ugdant finansinį raštingumą, stiprinti sveikos mitybos įgūdžius, skatinti mokytis sudėtingesnių patiekalų gamybos, sudaryti meniu ir maisto produktų pirkimo sąrašą.

Vertinimo plano sudaryme dalyvauja socialiniai darbuotojai, psichologas, vaiko „savas asmuo“, mokyklos atstovas, pats vaikas.

Individualus socialinės globos planas

Pagal įvertintus individualius poreikius vaikams yra sudaromi ISGP⁵. Dokumente yra išskiriamos poreikių sritys, nustatytas pagalbos poreikis, uždaviniai, veiklos, paslaugos, priemonės pagalbos poreikiui įgyvendinti, vaiko ir jo aplinkos stipriųjų pusių, išteklių panaudojimas pagalbos procese, paslaugų teikimo laikotarpis, dažnumas, datos, pasiektų rezultatų / pokyčių vertinimas, pvz. (pavyzdžiuose nagrinėjami tų pačių vaikų ISGP):

- ISGP srityje „Emocinė raida“ skiltyje „uždaviniai“ nurodoma „1.1. Padėti ir mokyti valdyti savo emocijas, koreguoti elgesį“, numatomos problemos įgyvendinimui reikalingos priemonės: „1.1. Per bendras veiklas, pokalbius su BVGN darbuotojais ir įstaigos psichologe, psichiatro konsultacijas, taikant emocijų aptarimo ir vertinimo būdus, perteikiant pavyzdžius, vykdam praktines emocijų valdymo užduotis“.

- srityje „Kognityvinė-pažintinė raida“ keliami uždaviniai: ugdyti finansinį raštingumą, stiprinti maisto gamybos įgūdžius, numatomos pagalbos priemonės – individualių užsiėmimų metu mokyti planuoti išlaidas, tinkamai ir taupiai leisti savo kišenpinigius, apgalvotai įvertinti rūbų ir higienos priemonių poreikį; skatinti dalyvauti maisto produktų pirkime, mokyti sudaryti valgįaraštį

⁴ Vaiko poreikių vertinimas pagal raidos sritis (toliau – Vertinimo planas).

⁵ Individualus socialinės globos planas (toliau – ISGP).

laikantis sveikos mitybos principų, mokyti sudėtingesnių patiekalų gamybos, saugiai elgtis virtuvėje su virtuvės įrankiais, prietaisais, palaikyti švarą virtuvėje.

Kas pusę metų atliekama ISGP peržiūra. ISGP peržiūroje aprašomi pasiekti / nepasiekti rezultatai, pagal poreikį numatomi nauji tikslai ir priemonės sunkumams spręsti arba tęsiami tie patys, numatomi pagalbos teikimo terminai.

Iš atsiktine tvarka pasirinktų ISGP matyti, kad vaiko ISGP sudaryme dalyvauja socialiniai darbuotojai, psichologas, vaiko „savas asmuo“, mokyklos atstovas, pats vaikas.

Ugdymo organizavimas

Departamentui pateiktuose Raštuose⁶, ugdymo įstaigos nurodė, kad Globos namų socialiniai darbuotojai bendrauja ir bendradarbiauja ugdymo, vaikų saugumo, vaikų užimtumo, išskylančių mokymosi sunkumų klausimais, bendradarbiauja aptariant mokymosi rezultatus, elgesio klausimus, dalyvauja tėvų susirinkimuose, reaguoja į pastabas, socialinės darbuotojos reguliariai tikrina vaikų lankomumą ir pažangumą. Ugdymo įstaigų pateiktoje informacijoje nurodoma, kad dauguma vaikų į pamokas atvyksta atlikę namų darbus, maža dalis vaikų praleidžia pamokas be pateisinamos priežasties, dėl vaikų namų darbų neatlikimo darbuotojai kontaktuoja su pedagogais, aptaria išskylančius mokymosi sunkumus. Viena ugdymo įstaiga nurodė, kad 2 vaikai buvo svarstomi Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose. Globos namų atstovai dalyvauja vaiko gerovės komisijos posėdžiuose, bendradarbiauja dėl pagalbos teikimo vaikams. Vaikams teikiama socialinio pedagogo, psichologo, logopedo pagalba, spec. pedagogo konsultacijos. Globos namų ugdytiniai yra aprūpinti mokymosi ir ugdymo priemonėmis, vaikams yra sudaromos sąlygos dalyvauti popamokinėse, edukacinėse veiklose / išvykose.

Globos namų socialinės darbuotojos nurodė, kad visada kalba su vaikais apie problemas mokykloje, pasiekimus, stebi mokymosi rezultatus, lankomumą. Darbuotojai nuolat bendrauja su klasės auklėtojais, pedagogais, dalyvauja susirinkimuose.

Neigiamo pobūdžio įvykiai

Globos namai neigiamo pobūdžio įvykius fiksuoja neigiamo pobūdžio įvykių ir pasekmių asmeniui, poveikio priemonių, taikytų reaguojant į socialiai netinkamą globotinių (rūpintinių) elgesį fiksavimo lapuose⁷. Žurnale darbuotojai išdėsto su įvykiu susijusias faktines aplinkybes, nurodoma, pasekmės, kokių priemonių buvo imtasi, kokia pritaikytos poveikio priemonės priežastis, informacijos pateikimas kitoms institucijoms, prevencija, nurodomas atsakingas darbuotojas atsakingo asmens / asmenų vardas, pavardė, parašas, pvz.:

- Žurnale fiksuotas įvykis dėl galimai narkotinių medžiagų vartojimo. Minėtame žurnale pateikta informacija apie įvykį, nurodyta į kokias institucijas dėl pagalbos buvo kreiptasi, kokie priimti sprendimai, kaip įvykio išvengti ateityje, t. y. vaikui teikta pagalba, praveistas individualus pokalbis apie narkotinių medžiagų žalą, suorganizuotas susitikimas su priklausomybių konsultantu, bei intervizija su Globos centro atstovu bei BVGN komanda, numatyti atsakingi specialistai, nurodyta informacija apie darbuotojų veiksmus bei priimtus sprendimus. Vaikų bylose taip pat saugomi minėtame žurnale pažymėtų atvejų dokumentai: nagrinėjimo dokumentai, pranešimai. Globos namų kiekvienuose bendruomeniniuose globos namuose yra vedamas atskiras Žurnalas.

Savarankiškumo ugdymas

Kalbinti darbuotojai ir vaikai nurodė, kad dienos meniu yra planuojamas kartu, vaikai dalyvauja perkant maisto produktus, įsitraukia į maisto gamtinimo procesą. Įstaiga aprūpina vaikus patalyne, rankšluosčiais individualiai. Rūbus vaikai savarankiškai arba su darbuotojų pagalba perka

⁶ 2023-06-05 Kėdainių „Spindulio“ mokyklos raštas Nr. SD-81 „Dėl informacijos apie Kėdainių pagalbos šeimai centre globojamus (rūpinamus) vaikus“, 2023-06-05 Kėdainių profesinio rengimo centro raštas Nr. V18-356 „Dėl informacijos apie globojamus (rūpinamus) vaikus“, 2023-06-05 Lietuvos sporto universiteto Kėdainių „Aušros“ progimnazijos raštas Nr. SD-154 „Dėl informacijos apie Kėdainių pagalbos šeimai centre globojamus (rūpinamus) vaikus“ (toliau – Raštai).

⁷ Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių vaikui registracijos žurnalas (toliau – Žurnalas).

pagal poreikį. Vaikai važiuoja į parduotuves Kėdainiuose, Kaune, kur gali išsirinkti patinkančius rūbus, avalynę, higienos priemones, mokymosi priemones bei kitus daiktus pagal poreikį. Keletas vaikų (paauglių) maitinasi savarankiškai, į jų kišenpinigių banko sąskaitas pervedami maistui skirti pinigai ir jie perkasi maisto produktus, padedant darbuotojams gaminasi patiekalus.

Vaikų teigimu, jų pareigos Globos namuose yra padėti maisto ruošoje, tvarkyti kambarius, padėti apsipirkti maisto produktų. Taip pat vaikai mokomi kitų namų ruošos darbų, pvz., skalbti, rūšiuoti skalbinius, lyginti ir pan.

Įstaigoje dirba palydėjimo paslaugų koordinatorius. Kiekvienam vaikui sulaukus 16 m. teikiama palydėjimo į savarankišką gyvenimą paslauga, o sulaukus pilnametystės palaikomas ryšys bei teikiamos paslaugos jaunuoliams iki 24 m. pagal poreikį.

Vaikams nuo 7 m. iki 16 m. kas mėnesį skiriama 19,60 Eur. kišenpinigių suma, vaikams nuo 16 m. iki 18 m. – 24,50 Eur. Kišenpinigiai pervedami į kiekvieno vaiko asmeninę kišenpinigių lėšoms skirtą sąskaitą. Visi vaikai nurodė, kad jiems nereikia atsiskaityti už išleistus kišenpinigius, dalis vaikų nurodė, kad jie taupo kišenpinigius.

Laisvalaikis

Kalbinti vaikai ir darbuotojai nurodė, kad vasaros metu vaikai vyko ilsėtis prie jūros, turistines išvykas, stovyklavo įvairiose stovyklose, vasaros atostogas leido paimančių svečiuotis asmenų šeimose. Kalbinti vaikai ir darbuotojai nurodė, kad po pamokų lanko įvairius užsiėmimus – sporto, futbolo, meno, šokių ir kt. būrelius, dalyvauja įvairiose neformaliojo ugdymo veiklose, mokyklų renginiuose, šventėse. Vertinimo metu pastebėta Globos namų padaliniuose yra stalo žaidimų, knygų, vaikai aprūpinti telefonais, planšetėmis, kompiuteriais.

Sveikatos priežiūros paslaugos

Globos namų vaikai registruoti VšĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centre. Vaikams buvo teikiamos / teikiamos psichologo, psichiatro, logopedo paslaugos. Organizuojamas ir kiekvienam vaikui užtikrinamas medicinos paslaugų prieinamumas, aprūpinimas medikamentais. Vaikai lydimi į sveikatos priežiūros įstaigas, užtikrinama profilaktinė apžiūra, odontologo, pagal poreikį kitų sveikatos priežiūros specialistų paslaugos.

Personalas

Globos namuose dirbančio personalo sudėtis ir skaičius atitinka teisės aktų reikalavimus. 2022 m. socialiniai darbuotojai, individualios priežiūros darbuotojai kėlė kvalifikaciją ne mažiau kaip 16 val. Globos namų personalas 2022 m. dalyvavo supervizijose. Supervizijos mokymai Globos namų darbuotojams yra numatyti ir 2023 metų kvalifikacijos kėlimo plane.

Susipažinus su pateiktais dokumentais nustatyta, kad ne visų Globos namuose dirbančių socialinių paslaugų srities darbuotojų kvalifikacija atitinka teisės aktuose numatytus reikalavimus – 2 individualios priežiūros darbuotojos nėra išklausiusios įžanginių mokymų.

Stipriosios Globos namų socialinės globos teikimo pusės

Atliekant socialinės globos kokybės vertinimą, tiek personalas, tiek administracija galėjo papasakoti apie kiekvieną vaiką, suteikti informacijos apie vaikų pomėgius, ateities planus, vaikų ugdymosi rezultatus ir pan. Globos namuose stiprinamos darbuotojų profesinės kompetencijos: darbuotojai išsako siūlymus / pageidavimus dėl mokymų, organizuojant mokymus yra stengiamasi tikslingai numatyti mokymus pagal temas / sritis, kuriose kompetencijų tobulinimas labiausiai aktualus, reikalingas. Globos namuose dirbantis psichologas reguliariai vykdo tyrimus apie vaikų savijautą šeimynose. 2023 m. psichologas ir vyr. socialinis darbuotojas atliko bendruomeniniuose vaikų globos namuose gyvenančių vaikų gyvenimo sąlygų ir vaikų emocinės savijautos tyrimus: „BVGN vaikų emocinės savijautos tyrimas“ (2023-02-27) ir „Kėdainių pagalbos šeimai centro bendruomeniniuose vaikų globos namuose gyvenančių vaikų gyvenimo sąlygų kokybės

vertinimas vaikų požiūriu“ (2023 m. kovo mėn.). Šeimynose organizuojamos intervizijos, darbuotojai metodinę pagalbą gauna iš Globos centro specialistų.

Vertinant pagal Socialinės globos normų aprašo atskiras normų sritis bei kitus teisės aktus nustatyti pažeidimai:

I sritis. Paslaugų paskyrimas, planavimas ir vaiko apgyvendinimas.

Pažeidimų nenustatyta.

II sritis. Artimos šeimos namų aplinkos sukūrimas.

Aprūpinimas reikalingomis priemonėmis, paslaugomis

Normų 5.2 papunktyje nurodyta, kad vaikas individualiai pagal socialinės globos įstaigos nustatytą tvarką aprūpinamas patalyne, rankšluosčiais, drabužiais, avalyne, reikiamomis higienos priemonėmis ir kitais būtiniais daiktais, atsižvelgiant į vaiko amžių, lytį ar neplanuotai atsiradusias aplinkybes. Drabužiai, avalynė, rankšluosčiai skiriami kiekvienam individualiai ir negali būti naudojami bendrai. Vaikui, pagal jo galimybes, sudaromos sąlygos dalyvauti įsigyjant šiuos daiktus, vaikas, gebantis pareikšti savo nuomonę, tai gali patvirtinti.

*Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos⁸, 27.6 papunktyje nurodyta, kad kintamąją socialinės globos lėšų dalį taip pat sudaro ir išlaidos kitoms prekėms ir **paslaugoms**, susijusioms su paslaugos gavėjo poreikiais (slaugos, ugdymo, techninės pagalbos priemonės ir kita).*

1. Globos namai vaikus nepakankamai aprūpina reikalingomis priemonėmis (paslaugomis):

1.1. Dalis vaikų nurodė, kad Globos namai neapmoka kirpyklos paslaugų. Už šias paslaugas vaikai moka iš savo kišenpinigių.

Vaikams turi būti užtikrinama, kad jie bus aprūpinti reikalingomis priemonėmis ir jiems bus suteiktos reikalingos paslaugos, atitinkančios individualius vaiko poreikius. Už šių paslaugų organizavimą ir teikimą yra atsakingas globėjas. Globos namai turi skirti vaikams lėšų kirpyklos paslaugoms papildomai (ne iš kišenpinigių) arba už šias paslaugas sumokėti tiesiogiai.

Atsakomybę formuojanti aplinka

Normų 7.5 papunktis nurodo, kad vaikui užtikrinta pareigas ir atsakomybę formuojanti aplinka, kurioje lavinami jo gebėjimai, stiprinama motyvacija pačiam spręsti savo problemas <...>. Socialinės globos įstaigoje su vaikais dirbantys darbuotojai gerbia vaiko teises ir turi žinių, kaip užtikrinti geriausią vaiko interesą.

2. Globos namuose taikomos atsakomybę skatinančios priemonės neužtikrina geriausio vaiko intereso:

2.1. Globos namai taiko perteklinius reikalavimus vaikui išeinant už Globos namų ribų, t. y., išeinant iš BVGN vaikas privalo pasirašyti globotinių išleidimo žurnale. Tai numatyta ir Globotinių (rūpintinių) vidaus tvarkos ir elgesio taisyklių⁹ 15 punkte: „Išeinant iš namų vaikas apie tai privalo pranešti socialiniam darbuotojui ar socialinio darbuotojo padėjėjui, gauti jo leidimą ir pasirašyti globotinių išvykimo žurnale“.

Globos namuose taikoma praktika ir minėtų taisyklių nuostatos atspindi formalų santykį, neugdo atsakingos, savarankiškos, sąmoningos asmenybės, atspindi institucinį, ne šeimos artimos aplinkos auklėjimo modelį. Pažymėtina, kad išėjimas iš Globos namų neturėtų būti ribojamas vien griežtomis taisyklėmis (kai vaikai privalo pasirašyti globotinių išvykimo žurnale), bet turi būti atsižvelgiama ir į individualią situaciją, atsižvelgiant į vaiko amžių, savarankiškumą, poreikį ir pan. Gera praktika, kai vaikai įspėja / praneša darbuotojui, kur išeina ir kada ketina grįžti, tačiau Globos namuose taikomos papildomos biurokratinės priemonės – reikalavimas pasirašyti išvykimo

⁸ patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978

⁹ patvirtintų Globos namų direktoriaus 2021 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. V-58, 2022 m. vasario 1d. įsakymu Nr. V-33/2.

žurnale, nesukuria artimos šeimai namų aplinkos, formuoja vaikui logiškai nesuprantamus įgūdžius, kurie savarankiškame gyvenime ar įprastai šeimoje nėra taikomi.

III sritis. Vaiko vystymosi poreikių užtikrinimas, vaiko įgalinimas.

Pažeidimų nenustatyta.

IV sritis. Vaiko palydėjimas į savarankišką gyvenimą.

Pažeidimų nenustatyta.

V sritis. Aplinka ir būstas.

Pažeidimų nenustatyta.

VI sritis. Personalas.

Personalo profesinė kvalifikacija

Vadovaujantis Normų 18.2 papunkčio nuostata, socialinės globos įstaigoje turi dirbti personalas, turintis teisės aktuose nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus.

Kompetencijos tobulinimo aprašo¹⁰ 19 punkte nurodyta, kad prieš pradėdamas dirbti socialinių paslaugų įstaigoje, individualios priežiūros darbuotojas, neįgijęs socialinio darbuotojo padėjėjo, lankomosios priežiūros darbuotojo ar individualios priežiūros darbuotojo kvalifikacijos pagal socialinių darbuotojų padėjėjų, lankomosios priežiūros darbuotojų ar individualios priežiūros darbuotojų profesinio mokymo programas, taip pat asmuo, sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka įgijęs slaugytojo padėjėjo profesinę kvalifikaciją, turi būti išklauses 40 akademinį valandų įžanginius individualios priežiūros darbuotojų mokymus.

3. Ne visų Globos namuose dirbančių socialinių paslaugų srities darbuotojų kvalifikacija atitinka teisės aktuose numatytus reikalavimus – 2 individualios priežiūros darbuotojos nėra išklauses įžanginių mokymų / neįgijusios socialinio darbuotojo padėjėjo ar individualios priežiūros darbuotojo kvalifikacijos pagal profesinio mokymo programas.

Globos namai turi užtikrinti, kad socialinės globos paslaugas asmenims teiktų reikiamą kvalifikaciją ir profesinį išsilavinimą turintis personalas.

VII sritis. Valdymas ir administravimas.

Dokumentai

Normų 10.12 papunktyje nurodyta, kad Socialinės globos įstaiga, siekdama padėti vaikui rengtis savarankiškam gyvenimui ir integruotis į visuomenę, kiekvieną mėnesį užtikrina kišenpinigių smulkioms išlaidoms skyrimą ir, esant galimybėms, teikia kitą finansinę bei materialinę paramą. Kišenpinigiai skiriami vaikams ne vėliau nei vaikai pradėdami ugdyti pagal pradinio ugdymo programą. To paties amžiaus vaikams (išskyrus vaikams su negalia) socialinės globos įstaigoje nustatomas vienodas kišenpinigių dydis. Vaikams mokamų kišenpinigių dydis yra ne mažesnis kaip 0,4 BSI per mėnesį (išskyrus vaikams su negalia). Vaikams su negalia kišenpinigiai mokami atsižvelgiant į jų savarankiškumo lygį, gebėjimą išreikšti savo nuomonę, priimti sprendimus. Vaikas pagal savo amžių ir brandą bei darbuotojai, atsakingi už vaiko ugdymąsi, žino ir gali apibūdinti vaiko kišenpinigių mokėjimo tvarką ir šių kišenpinigių tikslą. Vaikas turi galimybę tartis su šiais darbuotojais, o darbuotojai – pareigą, ugdant vaiko gebėjimus, patarti vaikui, kaip tinkamai naudoti kišenpinigius savo asmeninėms reikmėms, aptarti su vaiku, kur jis išleidžia kišenpinigius, tačiau negali reikalauti iš vaiko atsiskaityti už gautus kišenpinigius pateikiant pirkinių apmokėjimo kvitus. Kišenpinigiai gali būti naudojami vaiko tyčia padarytai materialinei žalai atlyginti ar už vaiko padarytus administracinius nusižengimus gautoms administracinėms nuobaudoms apmokėti, bet ne daugiau nei 50 proc. per mėnesį gaunamų kišenpinigių sumos. Kišenpinigių naudojimo vaiko tyčia padarytai materialinei žalai atlyginti ar už

¹⁰ Socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. A1-75 (toliau – Kompetencijos tobulinimo aprašas).

vaiko padarytus administracinius nusižengimus gautoms administracinėms nuobaudoms apmokėti tvarka nustatoma socialinės globos įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens tvirtinamame kišenpinigių vaikams mokėjimo tvarkos apraše.

4. Kai kurių Globos namų veiklą reglamentuojančių dokumentų nuostatos neatitinka galiojančių teisės aktų reikalavimų:

4.1. Globos namų lėšų smulkioms išlaidoms (kišenpinigių) skyrimo ir jų mokėjimo globojamiems (rūpinamiems) vaikams tvarkos aprašo¹¹ 17 punkte, Globotinių (rūpintinių) vidaus tvarkos ir elgesio taisyklių¹² 64.5 papunktyje numatyta teisės aktų reikalavimams prieštaraujanti, kišenpinigių sulaikymo procedūra. Aukščiau nurodytuose punktuose numatyta, kad „kišenpinigiai gali būti sulaikomi tik išimtiniais atvejais, retai, ir visada tai aptarus šeimynos susirinkime dalyvaujant vaikui. Išnykus priežastims dėl ko laikinai buvo sulaikyti kišenpinigiai, kišenpinigiai vaikui išmokami“; socialiniai darbuotojai ir socialinio darbuotojo padėjėjai, siekdami vaikų gerovės gali taikyti šias drausminimo priemones: „kišenpinigių sulaikymas (kišenpinigių neišmokėjimas vaikui, kišenpinigiai 1 mėn. laikotarpiui sulaikomi šeimynos seife); jeigu vaikas atsisako lankyti mokyklą ir yra praleidęs be pateisinamos priežasties iki 50 proc. pamokų, po pamokų negrįžta į šeimyną, užsiiminėja asocialiu elgesiu su bendraamžiais, niokoja miesto viešąsias erdves“.

Vertinimo metu visi kalbinti vaikai ir darbuotojai nurodė, kad kišenpinigiai nėra sulaikomi ar neišmokami už netinkamą elgesį ar kitus prasižengimus. Vaikai nurodė, kad visada gauna kišenpinigius ir tik tyčia padarytų veikų atvejais, jie yra panaudojami žalai atlyginti.

Globos namams būtina keisti Kišenpinigių vaikams mokėjimo tvarkos aprašą, Vidaus tvarkos taisykles, kad dokumentai atitiktų realią Globos namų situaciją ir teisės aktų reikalavimus. Siekiant išugdyti kuo savarankiškesnį asmenį, kišenpinigiai turi būti skiriami kas mėnesį, atsižvelgiant į vaikų savarankiškumo lygį, gebėjimą išreikšti savo nuomonę, priimti sprendimus. Atsižvelgiant į tai, kad vienas iš globojamo vaiko pasirengimo savarankiškam gyvenimui aspektų yra tinkamas asmeninių pajamų ir išlaidų planavimas, kišenpinigių skyrimas yra būtina vaiko poreikių tenkinimo dalis. Pažymėtina, jog vaiko kišenpinigiai – tai jo asmeniniai pinigai, kurie negali būti mažinami ar stabdomas jų išmokėjimas. Kišenpinigiai gali būti naudojami vaiko tyčia padarytai materialinei žalai atlyginti ar už vaiko padarytus administracinius nusižengimus gautoms administracinėms nuobaudoms apmokėti, bet ne daugiau nei 50 proc. per mėnesį gaunamų kišenpinigių sumos.

Įstaigos teikiamos socialinės globos atitiktis socialinės globos normoms išvados:

1. Globos namai vaikus nepakankamai aprūpina reikalingomis priemonėmis (paslaugomis) (*II sritis. Artimos šeimos namų aplinkos sukūrimas*):

1.1. Dalis vaikų nurodė, kad Globos namai neapmoka kirpyklos paslaugų. Už šias paslaugas vaikai moka iš savo kišenpinigių.

2. Globos namuose taikomos atsakomybę skatinančios priemonės neužtikrina geriausio vaiko intereso (*II sritis. Artimos šeimos namų aplinkos sukūrimas*):

2.1. Globos namai taiko perteklinius reikalavimus vaikui išeinant už Globos namų ribų, t. y., išeinant iš BVGN vaikas privalo pasirašyti globotinių išleidimo žurnale. Tai numatyta ir Globotinių (rūpintinių) vidaus tvarkos ir elgesio taisyklių¹³ 15 punkte: „Išeinant iš namų vaikas apie tai privalo pranešti socialiniam darbuotojui ar socialinio darbuotojo padėjėjui, gauti jo leidimą ir pasirašyti globotinių išvykimo žurnale“.

3. Ne visų Globos namuose dirbančių socialinių paslaugų srities darbuotojų kvalifikacija atitinka teisės aktuose numatytus reikalavimus – 2 individualios priežiūros darbuotojos nėra

¹¹ patvirtinto Globos namų direktoriaus 2021 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. V-108.

¹² patvirtintų Globos namų direktoriaus 2021 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. V-58, 2022 m. vasario 1d. įsakymu Nr. V-33/2.

¹³ patvirtintų Globos namų direktoriaus 2021 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. V-58, 2022 m. vasario 1d. įsakymu Nr. V-33/2.

išklausiųsios įžanginių mokymų / neįėjusios socialinio darbuotojo padėjėjo ar individualios priežiūros darbuotojo kvalifikacijos pagal profesinio mokymo programas (*IV sritis. Personalas*).

4. Kai kurių Globos namų veiklą reglamentuojančių dokumentų nuostatos neatitinka galiojančių teisės aktų reikalavimų (*VII sritis. Valdymas ir administravimas*):

4.1. Globos namų lėšų smulkioms išlaidoms (kišenpinigių) skyrimo ir jų mokėjimo globojamiems (rūpinamiems) vaikams tvarkos aprašo¹⁴ 17 punkte, Globotinių (rūpintinių) vidaus tvarkos ir elgesio taisyklių¹⁵ 64.5 papunktyje numatyta teisės aktų reikalavimams prieštaraujanti, kišenpinigių sulaikymo procedūra.

Rekomendacijos socialinės globos teikimui gerinti:

Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių globojamam vaikui žurnalas

Normų 5.7 papunktyje nurodyta, kad <...> Socialinės globos įstaigoje įvykę neigiamo pobūdžio įvykiai, susiję su nelaimingais atsitikimais ar vaiko teisių pažeidimais ir pan. yra registruojami Neigiamo pobūdžio įvykių ir pasekmių vaikui registravimo žurnale, analizuojamos juos sukėlusios priežastys ir priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje <...>.

Nagrinėjant neigiamo pobūdžio įvykius rekomenduojama skirti daugiau dėmesio juos sukėlusių priežasčių analizei, jų prevencijai. Dokumente turi būti analizuojamos įvykius sukėlusios priežastys, apžvelgtos pasekmės, numatytos priemonės ir sprendimo būdai, kaip išvengti tokių įvykių ateityje.

Dokumentai

Bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojai kasdien pildo kiekvienam vaikui teiktų socialinių paslaugų lentelę („Globojamo (rūpinamo) vaiko individualių poreikių dienoraštis“), kurioje nurodomas suteiktos paslaugos aprašymas (pvz. mokėsi darbinių įgūdžių, pirkto maisto produktus, šeimos šventės paminėjimas, individualus pokalbis su vaiku, vaikas buvo vienoje pamokoje, bendrauta su soc. pedagoge) ir rezultatas, reikalinga, numatoma pagalba, kurį apibūdina tą dieną įrašą įrašęs darbuotojas (pvz. tęsti darbinių įgūdžių ugdymą, savarankiškai renkasi maisto produktus reikalingus maisto gamybai, išvyka ir pramogos parke, patirti džiugias emocijas, tęsti individualų darbą ir pan.), taip pat kiekvieną mėnesį pildo kiekvieno vaiko socialinės globos normų paslaugų teikimo ataskaitą. Manytina, kad kasdienis suteiktų paslaugų vaikui aprašymas yra labai vertinga teikiamų paslaugų kontrolės priemonė, tačiau nuolatinis dokumentų pildymas (kasdien) reikalauja nemažai papildomo darbo pastangų ir tai gali turėti įtakos tiesioginio darbo su vaikais kokybei. Globos namams rekomenduotina apsvarstyti šių dokumentų pildymo tikslingumą siekiant objektyviai paskirstyti administracinę našą savo darbuotojams.

Įstaigų priežiūros skyriaus patarėja

Viktorija Judickaitė-Abucevičienė

Įstaigų priežiūros skyriaus vyriausioji specialistė

Jolanta Petruškevičienė

¹⁴ patvirtinto Globos namų direktoriaus 2021 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. V-108.

¹⁵ patvirtintų Globos namų direktoriaus 2021 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. V-58, 2022 m. vasario 1d. įsakymu Nr. V-33/2.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 191717258, A. Vivulskio g. 13, LT-03162 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL KĖDAINIŲ PAGALBOS ŠEIMAI CENTRO TEIKIAMOS SOCIALINĖS GLOBOS KOKYBĖS VERTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-06-16 Nr. SI-1637 (12.5.58 Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Alvydas Masiulis, Direktorius
Sertifikatas išduotas	ALVYDAS MASIULIS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-06-16 13:45:11 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-06-16 13:45:28 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-01-23 17:19:06 – 2024-01-22 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	1
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 191717258, A. Vivulskio g. 13, LT-03162 Vilnius
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	PAŽYMA DĖL KĖDAINIŲ PAGALBOS ŠEIMAI CENTRO TEIKIAMOS SOCIALINĖS GLOBOS KOKYBĖS VERTINIMO
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	2023-06-16 Nr. JVP-58
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.72.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-06-16 13:47:10)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-06-16 13:47:10 DBSIS